

Tábor 2.1.2012
čj. SRS 000156/2012

Oblastní odbor SRS
Purkyňova 2533
390 02, Tábor

Zpráva č. 20 oblastního odboru TÁBOR o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 31.10. - 31.12.2011

1. Počasí

Počátkem měsíce listopadu pokračovalo teplé a suché počasí. V dalším období došlo k ochlazení a noční teploty se dostávaly pod bod mrazu. Koncem měsíce došlo opět k mírnému oteplení. Celkově lze hodnotit měsíc listopad teplotně jako mírně nadnormální, s minimem srážek. Počátkem měsíce prosince se konečně dostavily tolik očekávané srážky, povětšinou dešťové, lokálně i sněhové, ale sníh se v naší oblasti neudržel. I v dalším průběhu prosince trvalo teplotně nadnormální počasí s občasnými srážkami. I přes prosincové srážky se v naší oblasti lokálně projevuje vláhový deficit.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Včas zaseté porosty ozimých obilovin jsou rovnoměrně vzešlé, v dobrém zdravotním stavu. Lokálně lze zaznamenat mezerovité porosty na písčitých půdách s pozdějším datem setí. Většina ozimých pšenic stále vegetuje.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 14-25 BBCH)

Porosty pšenice se nacházejí ve fázi v rozmezí od čtvrtého plně vyvinutého listu do viditelné páté odnože. Porosty jsou většinou v dobrém zdravotním stavu.

Slabý výskyt padlí travního (*Blumeria graminis* f. sp. *tritici*) byl zaznamenán v okrese Třebíč (Střítež u Třebíče, 6.12.) a Jihlava (Velký Beranov, 27.12.).

Při úhlopříčném průchodu porostem se kontroluje 20 rostlin (odnoží), na kterých se hodnotí příznaky a intenzita napadení chorobou.

Fungicidní ochranu je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze BBCH 37. Zásahy se provádí zároveň proti celému komplexu listových chorob. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídat fungicidy s odlišným mechanismem působení.

Slabý výskyt kříška polního (*Psammotettix alienus*) byl zjištěn v okrese Prachovice (Prachovice, 24.11.).

*Pozorování dospělců na podzim (na vzešlých výdrolech obilnin, orientačně v září a na vzešlých ozimech vysetých v blízkosti loňských ozimů, orientačně fáze 12-29 BBCH, v první či druhé polovině října – dle počasí, do prvního mrazu). Pozoruje se pokud možno za slunného bezvětřného počasí, nejlépe v pozdním odpolední před západem slunce především na řidších prosvětlených místech porostů. U ozimů se preferují širší okraje ze strany, kde byly ozimy v předchozím roce. Kontroluje se množství dospělců kříška polního na 100 smyků. Kritické číslo je 3-7 dospělců na 100 smyků. **Chemická ochrana na podzim se doporučuje při výskytu 5 a více jedinců na 100 smyků. Preferuje se časné ošetření. Je nezbytné střídat insekticidy s různým mechanismem účinku za účelem předcházení vzniku rezistence.***

Slabé výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** byly pozorovány v okrese Jihlava (Dobronín, 10.11.) a v okrese Písek (Cerhonice, 8.11., Horní Ostrovec, 24.11., Jarotice, 22.11.).

Pozorování hrabošů se provádí v porostech ozimů o výměře větší než 5 ha na počátku a na konci vegetace.

Zjišťují se počty užívaných nor (nory s čerstvými výhrabky nebo pobytovými stopami) v přepočtu na 1 ha a to na základě 4 průchodů o šířce 2,5 m a délce 100 m, resp. cca 140 kroků (celkem 4 x 250 m² = 1000 m²) a vynásobením 10x.

Ošetření na podzim se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 200 užívaných východů z nor na 1 ha.

Lokálně zaznamenány výhrabky **krtky obecného (*Talpa europaea*)** v okrese Jihlava (Třešť, 15.11.).

JEČMEN OZIMÝ (RF 12-28 BBCH)

Porosty se pohybují od fáze druhého rozvinutého listu po viditelnou osmou odnož.

Slabý výskyt **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** zaznamenán v okrese Jihlava (Velký Beranov, 27.12.) a v okrese Třebíč (Zárubice, 6.12.).

Slabý výskyt **padlí ječmene (*Blumeria graminis* f. *sp. hordei*)** pozorován v okrese Třebíč (Zárubice, 6.12.).

Pozorování a ochrana viz pšenice ozimá.

Střední výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** byl zaznamenán v okrese Jihlava (Dobronín, 10.11.). Slabé výskyty tohoto škůdce pozorovány v okrese Písek (Krsice, 25.11., Cerhonice 24.11.) a v okrese Pelhřimov (Mezná u Pelhřimova, 15.11., Humpolec 31.10.).

Pozorování a ochrana viz pšenice ozimá.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 14-19 BBCH)

Řepky jsou ve fázi od vyvinutého čtvrtého pravého listu do fáze vyvinutých šesti až devíti listů. Část porostů vlivem relativně teplého počasí přerůstala a byla opakovaně ošetřována morforegulátory růstu.

Slabé výskyty **plísně zelné (*Peronospora parasitica*)** byly pozorovány v okrese Jihlava (Velký Beranov, 27.12.), v okrese Třebíč (Lipník u Hrotovic, 6.12., Střítež u Třebíče, 6.12.).

Slabý výskyt **fomového černání stonku (*Leptosphaeria maculans*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Střítež u Třebíče, 6.12., Lipník u Hrotovic, 6.12.) a v okrese Jihlava (Velký Beranov, 27.12.).

Střední výskyt housenice **pilatky řepkové (*Athalia rosae*)** byl pozorován v okrese Jihlava (Vyskytná nad Jihlavou, 7.11.).

Střední výskyt padlí na brukvovitých (*Erysiphe cruciferarum*) zaznamenán v okrese Třebíč (Lipník u Hrotovic, 6.12.). Slabý výskyt této choroby byl zaznamenán v okrese Jihlava (Telč, 15.11.).

V okrese Tábor (Horusice, 8.11.) byl zaznamenán střední výskyt plazmodioforové nádorovitosti brukvovitých (*Plasmodiophora brassicae*).

Střední výskyt vajíček mšice zelné (*Brevicoryne brassicae*) byl pozorován v okrese Tábor (Oblajovice, 7.12., Březnice u Bechyně, 7.12.) a Jindřichův Hradec (Řípec, 15.12.). Slabý výskyt tohoto škůdce zaznamenán v okrese Prachatice (Prachatice, 8.12.).

Slabé poškození rostlin larvami květilky zelné (*Delia radicum*) zaznamenáno v okrese Třebíč (Střítež u Třebíče, 6.12.).

Slabý výskyt hraboše polního (*Microtus arvalis*) zaznamenán v okrese Písek (Lučkovice, 8.11., Čimelice, 22.11., Něžovice, 4.11., Horní Ostrovec, 4.11.), v okrese Tábor (Březnice u Bechyně, 10.11., Čenkov u Malšic, 10.11., Horusice, 8.11., Sviny, 8.11.) v okrese Jihlava (Telč, 15.11., Dolní Cerkev, 15.11., Janovice u Polné, 10.11., Bohuslavice, 9.11.) a v okrese Prachatice (Prachatice, 8.11.).

Pozorování a ochrana viz pšenice ozimá.

OKOPANINY

BRAMBORY (RF 99)

Brambory jsou již sklizeny. Asi 2 měsíce po sklizni se na uskladněných hlízách pozorují skládkové choroby.

Slabý výskyt plísně bramborové (*Phytophthora infestans*) na hlízách v okrese Tábor (Roudná nad Lužnicí, 8.11., Oblajovice, 30.11.), Pelhřimov (Humpolec, 31.10., Vyklantice, 19.12.), Jindřichův Hradec (Deštná u Jindřichova Hradce, 9.12., Pluhův Žďár, 6.12.).

Silný výskyt měkké hniloby hlíz bramboru (*Erwina carotovora*) na hlízách v okrese Pelhřimov (Vyklantice, 19.12.). Slabé výskyty této choroby byly zaznamenány v okrese Tábor (Roudná nad Lužnicí, 8.11., Oblajovice, 30.11.).

Slabý výskyt kořenomorky bramborové (*Thanatephorus cucumeris*) na hlízách v okrese Pelhřimov (Vyklantice, 19.12.).

Střední výskyt fusariové hniloby bramboru (*Fusarium spp.*) byl zjištěn v okrese Tábor (Oblajovice, 30.11.). Slabý výskyt byl hlášen z okresu Jindřichův Hradec (Deštná u Jindřichova Hradce, 9.12.).

PÍCNINY

JETEL LUČNÍ

Silný výskyt hraboše polního (*Microtus arvalis*) zaznamenán v okrese Pelhřimov (Chodeč, 30.11.), střední výskyt tohoto škůdce byl pozorován v okrese České Budějovice (Hosín, 29.11., Dubné, 29.11.) a v okrese Jihlava (Rančířov, 15.11.). Slabé výskyty tohoto škůdce zjištěny v okrese Jihlava (Třešť, 15.11., Dobrouť, 10.11., Třeštice 8.11.), v okrese Pelhřimov (14.11., Černov), v okrese Prachatice (Velký Bor u Strunkovic, 8.11.) a v okrese Tábor (Horusice, 8.11., Bradáčov, 8.11.).

Pozorování hrabošů se provádí u víceletých píceň v porostech o výměře větší než 5 ha na počátku a na konci vegetace a po druhé seči jetelovin.

Zjišťují se počty užívaných nor (nory s čerstvými výhrabky nebo pobytovými stopami) v přepočtu na 1 ha a to na základě 4 průchodů o šířce 2,5 m a délce 100 m, resp. cca 140 kroků (celkem 4 x 250 m² = 1000 m²) a vynásobením 10x.

Chemické ošetření porostu se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 200 až 600 užívaných nor na 1 ha u letos zasetých porostů a více než 400 až 2000 užívaných nor na 1 ha u dvouletých a starších osetí.

PASTVINY, LOUKY, TTP

TTP - TRVALÝ TRAVNÍ POROST

V okresech Jihlava (Stará Říše, 9.11.) a Tábor (Turovec, 1.11.) byl zaznamenán střední výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)**, slabý výskyt tohoto škůdce pozorován v okrese Jihlava (Nová Ves u Třešti, 15.11., Mrákotín u Telče, 15.11., Třešť, 15.11.), Pelhřimov (Těšenov, 14.11.), Tábor (Zárybnická Lhota, 11.11.), Jihlava (Janovice u Polné, 10.11., Hlávkov, 15.11., Kozlov u Jihlavy, 1.11.).

Pozorování hrabošů viz jetel luční.

Chemické ošetření se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 400 užívaných nor na 1 ha.

Za oblastní odbor zpracovali: Ing. Pavla Fialová a Lukáš Čech